

Wymagania edukacyjne oraz sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z przedmiotu wiedza o społeczeństwie w zakresie rozszerzonym dla klas drugich.

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.

Uczeń znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego, krytycznie je analizuje, samodzielnie wyciąga wnioski; wyraża i uzasadnia własne zdanie w wybranych sprawach w formie ustnej i pisemnej na różnych forach publicznych; przedstawia i uzasadnia poglądy odmienne od własnych.

II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.

Uczeń rozpoznaje problemy w skali lokalnej, krajowej, europejskiej i globalnej oraz szuka ich rozwiązania; rozumie złożoność problemów społecznych i politycznych; dostrzega perspektywy różnych uczestników życia publicznego.

III. Współdziałanie w sprawach publicznych.

Uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; sprawnie korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego; zna i stosuje zasady samoorganizacji i samopomocy.

IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.

Uczeń wyjaśnia demokratyczne zasady i procedury oraz stosuje je w codziennym życiu; charakteryzuje demokrację na tle innych ustrojów, ocenia działanie instytucji demokratycznych w Polsce i na świecie; ocenia rolę stowarzyszeń i organizacji obywatelskich oraz różnych form aktywności obywateli w funkcjonowaniu współczesnej demokracji.

V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.

Uczeń opisuje sposób działania władz publicznych i innych podmiotów życia publicznego; wykorzystuje swoją wiedzę o zasadach demokracji i ustroju Polski do interpretacji i oceny wydarzeń w życiu społecznym i politycznym; przedstawia prawa i obowiązki obywatela Rzeczypospolitej Polskiej; rozumie znaczenie prawa i praw człowieka w codziennym życiu obywatela oraz rozpoznaje przypadki ich łamania.

VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.

Uczeń przedstawia związki między swoim życiem a sytuacją społeczności lokalnej, sytuacją Polski, Europy i świata; wyjaśnia złożoność zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych; uwzględnia perspektywę globalną w interpretacji tych zjawisk.

Treści nauczania.

1. Życie zbiorowe i jego reguły.
2. Socjalizacja i kontrola społeczna.
3. Grupa społeczna.
4. Struktura społeczna.
5. Zmiana społeczna.
6. Naród, ojczyzna i mniejszości narodowe.
7. Kultura i pluralizm kulturowy.
8. Współczesne spory światopoglądowe.
9. Edukacja w XXI w.
10. Obywatel i obywatelstwo.
11. Społeczeństwo obywatelskie.
12. Opinia publiczna.
13. Środki masowego przekazu.
14. Demokracja – zasady i procedury.
15. Polityka, ideologie, doktryny i programy polityczne.
16. Systemy partyjne.
17. Instytucja państwa.
18. Modele ustrojowe państw demokratycznych.
19. Władza ustawodawcza w państwie demokratycznym.
20. Władza wykonawcza w państwie demokratycznym.
21. Współczesna demokracja w Polsce i na świecie – problemy i zagrożenia.
22. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
23. Parlament Rzeczypospolitej Polskiej.
24. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.
25. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej.
26. Organy kontroli państwowej, ochrony prawa i zaufania publicznego.
27. Samorząd terytorialny w Polsce.

Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia:

- Odpowiedź ustna – z trzech ostatnich tematów lekcyjnych
- Niezapowiedziana kartkówka z trzech ostatnich tematów lekcyjnych
- Udział w lekcji, odpowiedzi na nowe pytania – aktywność
- Pisemna odpowiedź testowa
- Referat (dla zainteresowanych)
- Praca z materiałem źródłowym
- Udział w dyskusjach i debatach (dla zainteresowanych) Projekty (dla zainteresowanych)

Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych uzyskanych przez ucznia.

Kryteria ocen:

- **Ocena celująca**
Uczeń osiągnął bardzo wysoki poziom rozwoju intelektualnego, co przejawia się min. W próbach samodzielnej interpretacji skomplikowanych problemów społecznych, politycznych i prawnych.

- **Ocena bardzo dobra**
Uczeń nie tylko poprawnie wykorzystuje zdobytą wiedzę do przeprowadzenia pogłębionych analiz i syntez, ale potrafi formułować dojrzałe oceny, dobrze argumentować swoje racje i celnie ripostować podczas dyskusji i debat.
- **Ocena dobra**
Uczeń potrafi przygotować pisma o charakterze oficjalnym wychodzące poza schematyczne wzory a ponadto potrafi analitycznie i syntetycznie wykorzystywać posiadaną wiedzę.
- **Ocena dostateczna**
Uczeń nie tylko potrafi opisowo przedstawić posiadaną wiedzę ale stosuje bardziej skomplikowane operacje umysłowe takie jak: porównywanie i rozpoznawanie faktów, wyciąganie prostych wniosków. Ponadto wypełnia wg wzoru druki urzędowe.
- **Ocena dopuszczająca**
Uczeń potrafi wykonać większość zadań praktycznych (np. wyszukać proste informacje), dodatkowo nie sprawia mu problemu stosowanie posiadanej wiedzy do jej opisu.
- **Ocena niedostateczna**
Uczeń nie opanował postawy programowej.